

Ontwerpvoorbeeld

Paaltjes

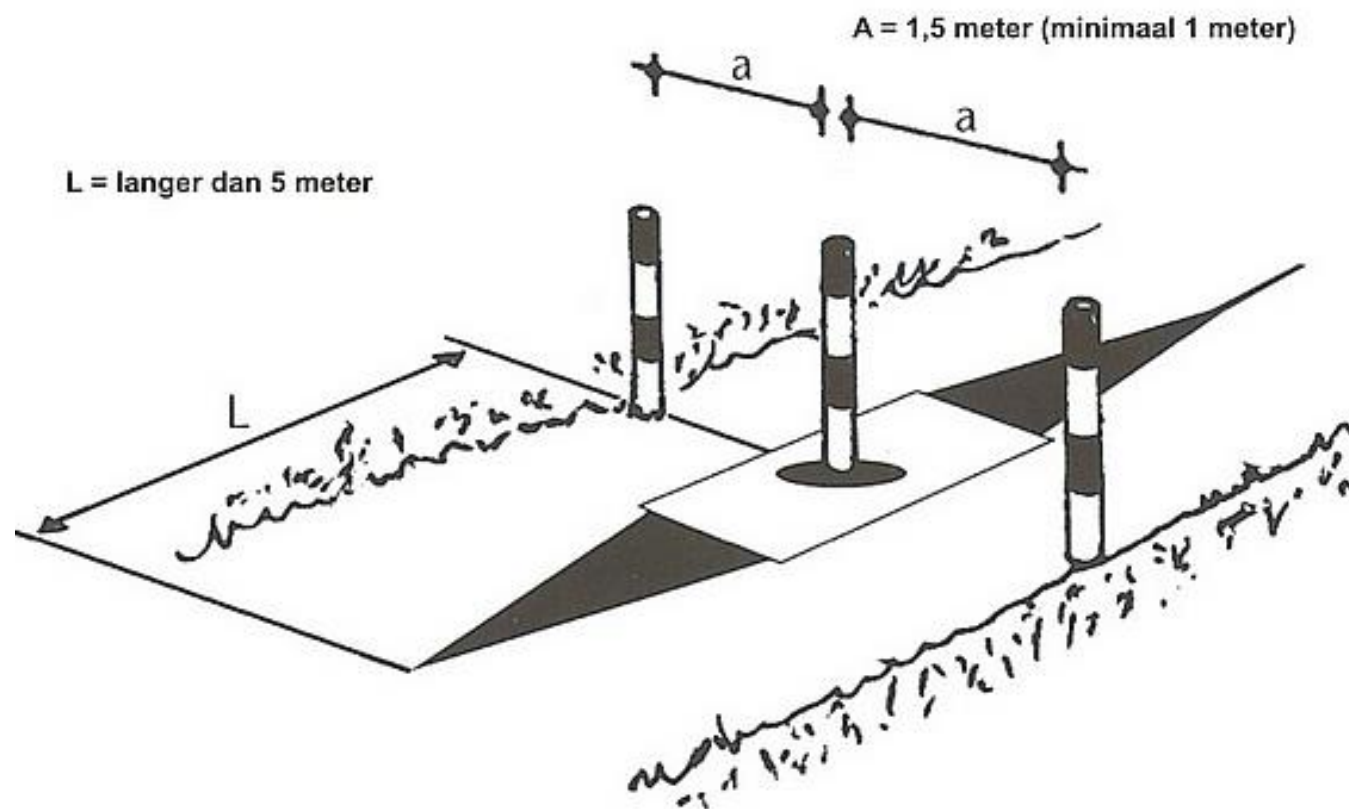
1. Diverse paaltjes

Paaltjes zijn soms een noodzakelijk kwaad om (geparkeerde) auto's te weren. Maar paaltjes brengen ook extra risico's met zich mee voor fietsers. Hoe voorkom je dat het middel erger wordt dan een kwaal? Vele goede en slechte voorbeelden passeren de revue.

2. CROW-aanbevelingen

FIETS BERAAD

Bron: Ontwerpwijzer Fietsverkeer, CROW-publicatie 230, pagina 149

Eerst de CROW-aanbevelingen: plaats alleen paaltjes als andere maatregelen onvoldoende effectief blijken. De kleur van paaltjes moet contrasteren met de omgeving (bij voorkeur rood-wit) en goede verlichting is noodzakelijk. Verder is bij het middelste paaltje inleidende ribbelmarkering noodzakelijk. De praktijk leert echter dat inleidende markering nauwelijks wordt toegepast. Ribbels zijn nog zeldzamer.

3. Verraderlijke biggenrug

Waarschijnlijk de gevaarlijkste oplossing uit dit overzicht. Een 'solitaire' biggenrug midden op het fietspad. Onopvallend en verraderlijk. Bovendien niet effectief. Een auto rijdt er zo overheen.

4. Middengeleider zonder paal

Deze middengeleider heeft wat opvallender dan een biggenrug en weert auto's waarschijnlijk ook effectiever. Toch is een paal of verkeerszuil wenselijk om de middengeleider te markeren. Er hebben overigens wel palen gestaan, maar deze zijn (illegaal?) verwijderd.

5. Onzichtbare paal

Een bruine paal van gerecycled kunststof. Zichtbaarheid verre van optimaal. Het paaltje staat overigens wel op een ongeschikt fietsdoorsteekje. Dit type paaltjes heeft vaak wel twee reflectiebandjes (zie inzet), maar de zichtbaarheid laat ook dan nog te wensen over.

6. Uitneembaar en wegklapbaar

Vanwege hulp- of onderhoudsvoertuigen is het soms wenselijk uitneembare (rechts) of neerklapbare paaltje (links) toe te passen. Een nadeel van de neerklapbare variant is dat ze in de liggende toestand erg verraderlijk zijn. De kleuren van beide plaatjes zijn lekker opvallend.

7. Robuuste paal met markering

Eenvoudige markering waarschuwt fietsers voor deze robuuste paal. Ribbels zouden de effectiviteit verder kunnen vergroten. De paal blijft echter lastig doordat deze op een kruispunt van twee zeer drukke fietsstromen staat, boven aan een helling.

8. Paal op holle band

Door de paal op een holle band te plaatsen, krijgt de paal extra body. Opvallender voor fietsers en moeilijker te passeren voor automobilisten. In gebieden met een zeer hoge parkeerdruk (A'dam centrum), worden daarom ook wel aan beide zijden holle banden toegepast. Hier was wellicht een 1 paal in het midden voldoende geweest, in plaats van 2 aan uiteinden van de doorsteek.

9. Paal op schuine banden

Een mogelijk voordeel van de schuine band (ca. 12 cm hoog) ten opzichte van de holle band is, dat de fietser bij een dreigende aanrijding de band oprijdt en daarna nog een fractie van een seconde heeft om bij te sturen, voordat deze tegen de paal aanrijdt. De klap wordt in twee etappes opgevangen. De band zelf kan daartegen ook leiden tot valpartijen. Hier wordt de paal ook gebruikt om rijrichtingen op 2-richtingsfietspad te scheiden.

10. Retroreflecterende verkeerszuil

Waarom ook niet? Gewoon een gele retro-reflecterende verkeerszuil (incl. bord D2 of D3). De zuil is een kunststof koker om een paal, die wellicht bij een aanrijding nog wat meegeeft. Een nadeel kan zijn, dat het bord op stuurhoogte zit. Het betreft hier een parallelweg langs een drukke weg, die overgaat in een fietspad.

11. Flexibele verkeerszuil

Nog een stapje verder is de flexibele verkeerszuil. Goed zichtbaar, geen uitsteeksels en geeft mee bij een aanrijding. Hier in combinatie met een batterij aan andere paaltjes om te garanderen dat er beslist geen auto door kan. De opvallendheid van het ene paaltje kan wel ten koste gaan van het andere (zie pijl).

12. Nog meer flexibele oplossingen

Er zijn nog meer flexibele en opvallende varianten denkbaar. Hier flexibele paaltjes die worden gebruikt als afscheiding tussen een aanliggend (!) tweerichtingsfietspad en de rijstrook.

13. De Houtense oplossing

Houten heeft vanwege de verkeersstructuur veel paaltjes en men heeft er dan ook extra over nagedacht. Het klappaaltje staat op een wit middengeleidertje met inleidende markering (zonder ribbels). In ingeklapte toestand verdwijnt het paaltje in de middengeleider. Hekjes aan de zijkant zijn wel een beetje onopvallend.

14. Paaltjes in het buitengebied

Buiten de kom is inleidende ribbelmarkering extra wenselijk, vanwege de hogere snelheid (racefietsers) en het lagere attentieniveau (recreanten). Toch wordt ook buiten de kom slechts sporadisch ribbelmarkering toegepast. Op deze foto fungeert het gras een beetje als inleidende markering, maar dat is onvoldoende.

15. Paaltje niet altijd afdoende

Paaltjes blijken niet altijd afdoende om foutparkeren te voorkomen. De bestuurder van de blauwe bus parkeert gewoon voor de plaatjes. Foutparkeren zou wellicht voorkomen kunnen worden door een uitstulping te maken (met paaltjes natuurlijk).

16. Niet in de bocht

Paaltjes moeten zo veel mogelijk haaks op de rijrichting geplaatst worden, zodat fietsers de opening tussen de plaatjes effectief kunnen gebruiken. Dus niet zoals op deze foto, net na de bocht.

17. Nabij het kruispunt

In dit geval is het paaltje ongeveer 6 meter voor het kruispunt geplaatst. Voordelen: 1) de paaltjes staan haaks op de rijrichting en 2) op het kruispunt kunnen fietsers zich concentreren op het andere verkeer. Een nadeel bij zeer hoge parkeerdruk kan zijn, dat automobilisten het laatste stukje fietspad gebruiken als parkeerplaats. Overigens: met ribbeltegels kan hier eenvoudig inleidende markering aangebracht worden.

18. Haakse hoek

Om een beetje comfortabel de hoek om te kunnen, is het wenselijk om boogstralen van minimaal 3 á 4 meter toe te passen. Op deze foto is de hoek haaks. Door hier ook nog een paaltje te plaatsen, wordt het nog moeilijker om de bocht te nemen.

19. Toch maar geen paaltje

En de beste oplossing is vaak geen paaltje. Het kan geen kwaad de noodzaak van bestaande paaltje eens kritisch tegen het licht te houden. Heeft u nog voorbeelden van goede of slechte paaltjes? Mail ze naar voorbeeldenbank@fietsberaad.nl